

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์

จัดทำโดย

นาง สุปราณี อ่างหิรัญ

ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนอนุบาลราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ราชบุรี เขต 1

บทนำ

ความเป็นมาของผลงาน นวัตกรรม

แนวทางการจัดการการศึกษาที่ยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้เปลี่ยนจากการจัดการศึกษาแบบเดิม คือ มนุษย์เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ (Human Center) เน้นพัฒนาตัวเด็กให้เป็นคนเก่ง มีความสามารถ เปลี่ยนเป็นส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กคำนึงว่า โลกเป็นศูนย์กลาง (Earth Center) ของการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ที่จะต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน ผู้เรียนเกิดความตระหนัก (Realize) ในประเด็นปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับโลก นำไปสู่การลงมือ (Act) ร่วมจัดการกับปัญหา และเสริมศักยภาพ (Empowerment) ให้แก่ผู้เรียนจัดการกับปัญหา แม้ผู้เรียนจะเกิดความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหามลพิษ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แต่ก็ไม่ได้ลงมือแก้ปัญหา หรือไม่รู้ว่าควรลงมือแก้ปัญหาอย่างไร ดังนั้นแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจะเน้นที่การลงมือ (Action) ในการจัดการกับปัญหาในชีวิต ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงพัฒนาแนวคิดพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเด็กปฐมวัย โดยต้องมีการบริหารจัดการที่รวมพลังขับเคลื่อนทุกภาคส่วนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีบทบาทในการกำหนดกรอบของการลงมือปฏิบัติอย่างยั่งยืน จึงควรมีการบริหารจัดการและกำหนดกระบวนการ แนวคิด และกลวิธีสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สิ่งที่สำคัญและควรให้ความสำคัญมาก คือ การพัฒนาคุณสมบัติครูผู้สอนที่สะท้อนออกมาเป็นค่านิยมที่แสดงออกในภาคปฏิบัติ (Practiced values) ดังนั้นครูต้องทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของเด็ก (Facilitators) และเป็นต้นแบบ (Role models) ครูควรพัฒนาความเข้าใจในเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก โดยจัดกิจกรรมการทดลองให้เด็กได้สนุกกับการทดลองวิทยาศาสตร์ โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development : ESD) โดยเชื่อมโยงและประยุกต์มิติการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ มาปรับให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ซึ่งดัดแปลงเป็นสามเหลี่ยมของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Triangle) ประกอบด้วยสามด้าน แต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันและต้องรักษาสอดคล้องกัน ได้แก่ ด้านสังคม (Society) ด้านเศรษฐกิจ (Economy) และ ด้านสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ (Environment/Ecology)

ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเด็กปฐมวัยตามเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการพัฒนาแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีทักษะชีวิตตามแนวทางและเป้าหมายของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามเป้าหมายของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย จากการพัฒนาตามกรอบแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยใช้สามเหลี่ยมของการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยนำหลักการพัฒนามาจากประเทศเยอรมัน เป็นการใช้นวัตกรรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา ตามเป้าหมาย ด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแทนทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี ที่ต่อยอดมาจากโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย และเพื่อน้อมนำพระบรมราโชบาย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ กล่าวคือ การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560 อีกทั้งโรงเรียนของเราได้เข้าร่วมและเป็นแกนนำในการดำเนินการโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย จึงได้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการเพิ่มชั่วโมงการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ให้กับเด็กๆ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

นอกจากนั้นโรงเรียนอนุบาลราชบุรียังมีการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กทุกกิจกรรม ซึ่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ก่อนวิกฤติการณ์เศรษฐกิจ ภายหลังทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น สามารถดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ข้าพเจ้าจึงได้สนใจที่จะริเริ่มพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ขึ้น ข้าพเจ้าได้มีการประยุกต์แนวทางในการพัฒนาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของห้องเรียนและโรงเรียนของตนเอง ข้าพเจ้าได้นำกรอบแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวอย่างกิจกรรมในการพัฒนาที่ยั่งยืนของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยของตนเอง ตลอดจนสามารถพัฒนาต่อยอดเป็นกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก ๆ และบริบทในชั้นเรียนของตนเองเพื่อปลูกฝังให้เด็กปฐมวัยได้มีทักษะชีวิตและส่วนร่วมในการสร้างความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยการน้อมนำศาสตร์ของพระราชกฤษฎีกาในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นหลักการในการพัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ คือ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงเป็นการดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2567 ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ว่าด้วยการส่งเสริม การสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและที่สำคัญตอบสนองต่อนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา ในปีงบประมาณ 2567 – 2568 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 กล่าวคือ การปลูกฝังความรักในสถาบันหลักของชาติและน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติอีกด้วย

จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

-เชิงปริมาณ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ให้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

-เชิงคุณภาพ

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้น หลังการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์

เนื้อหา

การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ มีแนวทางในการออกแบบนวัตกรรม ดังนี้

ข้าพเจ้าได้มีการวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกิจกรรม ในแผนการจัดกิจกรรม ทุกกิจกรรมแล้วนำไปเชื่อมโยงในขั้นที่ 6 ของกระบวนการสืบเสาะคือขั้นตอนการสรุปอภิปรายผล ด้วยวิธีการ การตั้งคำถามชวนคิด ชวนคุย เกี่ยวกับกับเป้าหมายและกรอบแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้บอกถึงแนวทางในการปฏิบัติตนในการมีส่วนร่วมในการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมทุกแผน แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ มีจำนวนทั้งสิ้น 15 แผน จัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรม 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ในช่วงเวลา 9.30- 10.30 น.

แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์
มีจำนวนทั้งสิ้น 15 แผนการกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมลิฟท์เทียน
2. กิจกรรมที่ตามล่าหาคาร์โบไฮเดรต
3. กิจกรรมการทดสอบวิตามินซีในน้ำผลไม้
4. กิจกรรมการสร้างเมฆจากควันรูป
5. กิจกรรมไฟฟ้าสถิต
6. กิจกรรมตามล่าหาเสียง
7. กิจกรรมมาดูหนังกัน
8. กิจกรรมชวนกันบำบัดน้ำ
9. กิจกรรมเรือใบเล่นลม
10. กิจกรรมจอมพลังแม่เหล็ก
11. กิจกรรมลดการปล่อยแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์
12. กิจกรรมนักผจญภัยตัวน้อย
13. กิจกรรมมาแบ่งพื้นที่เล่นเกมกัน
14. กิจกรรมกังหันต้องลม
15. กิจกรรมฝนสีรุ้ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชาย – หญิง ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์

ตัวแปรตาม คือ ทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

ได้แก่

- 1) แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์
- 2) แบบประเมินโดยการสังเกตทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี

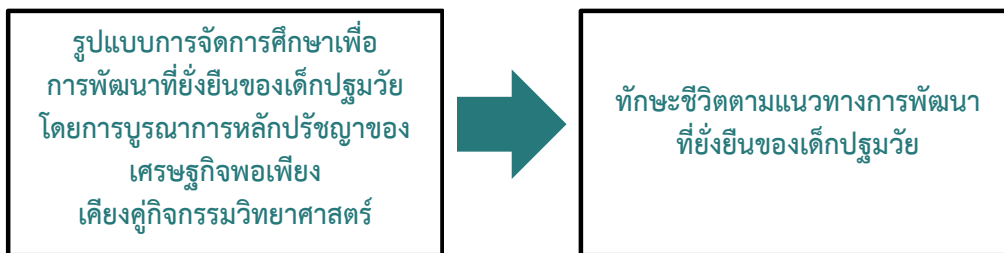
2. รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ หมายถึง การจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ที่นำกรอบแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนและตัวอย่างกิจกรรมในการพัฒนาที่ยั่งยืนของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ตลอดจนพัฒนาต่อยอดเป็นกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับเด็กและบริบทในชั้นเรียนเพื่อปลูกฝังให้เด็กปฐมวัยได้มีส่วนร่วมในการสร้างความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ยึดหลักกระบวนการสืบเสาะ (Inquiry Cycle Method) 6 ขั้นตอน ตามแนวทางของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย มีลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน โดยมีการน้อมนำศาสตร์ของพระราชชาในหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นหลักการในพัฒนาทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย คือ การมีพฤติกรรมหรือความสามารถในการปฏิบัติตนในการมีส่วนร่วมในการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการเชื่อมโยงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ครูจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้องกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมแล้วนำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่วิเคราะห์ได้ไปเชื่อมโยงในขั้นที่ 6 ของกระบวนการสืบเสาะคือขั้นตอนการสรุปอภิปรายผล ด้วยวิธีการการตั้งคำถามชวนคิด ชวนคุยเกี่ยวกับเป้าหมายและกรอบแนวคิดของการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้บอกถึงแนวทางในการปฏิบัติตนในการมีส่วนร่วมในการสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ครูวิเคราะห์ ในแผนการจัดกิจกรรมทุกแผน แผนการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์มีจำนวนทั้งสิ้น 15 แผน ครูจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ในช่วงเวลา 9.30- 10.30 น.

3. ทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย

หมายถึง พฤติกรรมหรือความสามารถของเด็กตามพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กปฐมวัยที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช 2560 เป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและสามเหลี่ยมของการศึกษาพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยที่โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยได้กำหนดไว้เป็นแนวทาง คือการส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย รายละเอียดพฤติกรรมหรือความสามารถ ดังนี้

- 3.1 เด็กสามารถบอกหรือแสดงพฤติกรรมการประหยัดและพอเพียง (ด้านเศรษฐกิจ)
- 3.2 เด็กสามารถบอกหรือแสดงพฤติกรรมการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ด้านสิ่งแวดล้อม)
- 3.3 เด็กสามารถบอกหรือปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (ด้านสังคม)

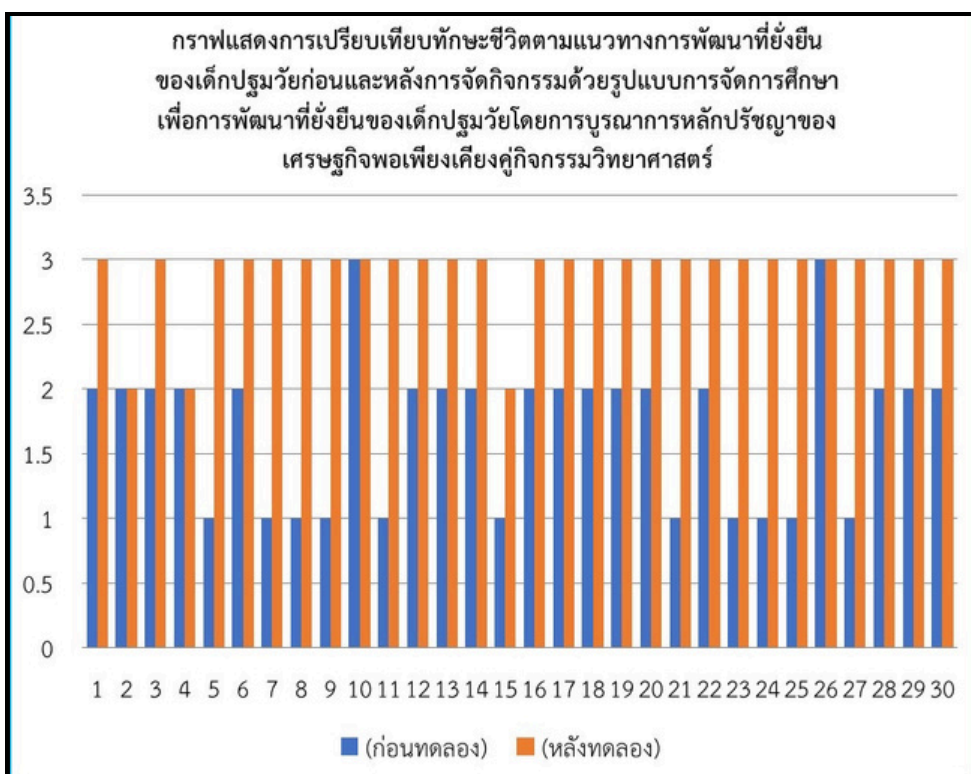
กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

ผลการดำเนินการ

จากการดำเนินการใช้นวัตกรรมรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ พบว่า

- 1) รูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 88.33/90
- 2) ทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยมีการพัฒนาสูงขึ้นร้อยละ 86.67 หลังจากการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์

จากกราฟแสดงการเปรียบเทียบทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2/4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์สามารถพัฒนาทักษะทักษะชีวิตตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นได้อย่างชัดเจนตามเป้าหมายครบถ้วน

บทสรุป

ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ผลงานส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา ดังนี้โรงเรียนอนุบาลราชบุรีได้รับคัดเลือกจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษาโล่รางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษา ขนาดใหญ่

การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ข้าพเจ้าได้เผยแพร่นวัตกรรมรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ให้กับเครือข่ายโรงเรียน ต่าง ๆ ทั้งในเขตพื้นที่ และนอกเขตพื้นที่ ได้เข้ามาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง

ข้าพเจ้าได้เป็นวิทยากรเผยแพร่นวัตกรรมรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ให้กับเครือข่ายโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในเขตพื้นที่และนอกเขตพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง

ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเป็นวิทยากรเผยแพร่สื่อนวัตกรรมรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่กิจกรรมวิทยาศาสตร์ ให้กับทางสถานีวิทยุศึกษา FM 92.00 MHz, แอปพลิเคชัน ฟังเพลิน หรือทางเว็บไซต์ www.moeradiothai.net ผู้ดำเนินรายการ นางสาวสุกัญญา จันทรมโนชน์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

มีการนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการเข้าร่วมเสวนาทางวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการคัดเลือก Best Practice ระดับภาคในโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แนวทาง/ทิศทางการพัฒนาต่อยอด

- 1) ควรจะมีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบวิธีการอื่น ๆ เช่น การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ หรือด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ STEM เป็นต้น
- 2) ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นต้น

อ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย. (2556). กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : ไม่ปรากฏที่พิมพ์

เทพกัญญา พรหมขัติแก้ว. (2563). เรียนรู้แบบสืบเสาะสำหรับเด็กปฐมวัย (Inquiry-based Learning). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2546). การวัดประเมินการเรียนรู้. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: กรุงเทพฯ

บุษยา อินทร์งาม. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงต่อการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2559). เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). กรอบการเรียนรู้และแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โกโก้พรีนท์. (ไทยแลนด์) จำกัด.

ลำรวย สุขชัย. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.